

Відгук
на освітньо-професійну програму «Богослов'я»
другого рівня (магістерського) вищої освіти
зі спеціальності 041 Богослов'я, що реалізується в
Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

Розвиток богословської освіти є важливою складовою розвитку української Церкви та духовності в країні. Адже саме під час навчання в майбутніх пастирів формуються як фахові теоретичні знання, так і практичні навички, котрі примножують їх бажання служити Богові та людям, вдосконалюють їх вміння комунікувати з паствою, здатність справляти позитивний виховний вплив на ту спільноту, яка їм ввірена.

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича така цілісна підготовка богословів провадиться відповідно до всіх затверджених державою вимог, але з усвідомленням потреб Церкви та суспільства. Пропонована до публічного обговорення у 2024 році редакція освітньої програми є доволі добре продуманою; в переліку її навчально-освітніх компонент є курси, що формують як теоретичний світогляд майбутнього богослова як вдумливого проповідника слова Божого, патріота Церкви Христової та своєї країни, а також такі, що спрямовані на здобуття чіткої практичної підготовки священника та служителя.

Маючи можливість долучатися до цілої низки наукових та освітніх ініціатив (відкриті лекції, робота в якості голови ЕК), які здійснюються кафедрою філософії та культурології, що нині є випускаючою для студентів-богословів, я мав можливість активно долучатися до обговорення специфіки організації освітньої складової підготовки студентів-магістрів, а також оцінювати той потенціал, який закладено у їх кваліфікаційних роботах.

Схвальним на нашу думку є те, що попри не педагогічну спрямованість спеціальності (відсутність її в переліку спеціальностей «Середня освіта»), все ж наявна в структурі ОПП можливість обрання проходження педагогічної практики. Це розширює як рівень фахової підготовки випускників, а також можливості їх працевлаштування.

Переконані, що ОПП з Богослов'я відповідає запитам сучасного вступника, який маючи покликання служити Господу, зорієнтований на вдосконалення власних професійних, фахових знань та загально-теоретичної підготовки, а також потребі української Церкви та Держави.

22 січня 2024 року

професор, єпископ Гавриїл
(Я. В. Кризина)

+ єп. Гавриїл

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА УКРАЇНИ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ЄПАРХІЯ

вул. Кн. Острозького, 19, м. Тернопіль, Україна, 46006, тел. 0 352 44-40-38, E-mail: eparhia@cerkva.te.ua

№ 15 від "17" січня 2024 р.

Рецензія (відгук)

на ОПП Богослов'я другого рівня (магістерського) вищої освіти
зі спеціальності 041 Богослов'я, що реалізується в
Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

Ще нещодавно в українському суспільстві та на рівні державних органів влади, котрі формують стратегічні вектори розвитку освіти та науки, велися дискусії щодо включення богослов'я до державного переліку спеціальностей. А наразі ми уже можемо спостерігати цілком чітку картину формування осередків богословської освіти та науки в тих освітніх установах, котрі не зважаючи на складнощі, які пов'язані із статусом «першопрохідців», все ж розпочали свого часу підготовку здобувачів на відповідних освітніх програмах. Одним із таких осередків, безперечно, є й Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – класичний заклад вищої освіти, що, як добре відомо, розпочинав свою історію саме із функціонування теологічного факультету. Звичайно, що розвиток богословської освіти тут має багату історію та свої своєрідні традиції, але прикметно, що й на сучасному етапі – викладачі та здобувачі цієї спеціальності залишаються на вістрі актуальних тенденцій розвитку української культури, української освіти та Христової Церкви в Україні.

Їх освітня, духовно-просвітницька та наукова діяльність є видимою та вагомою – це підтверджено їх участю у найрізноманітніших подіях церковного життя, соціально-культурного буття нашої країни, а також в численних наукових заходах та проєктах.

Вони не залишаються осторонь і волонтерських ініціатив пов'язаних із підтримкою воїнів (в тому числі воїнів-випускників цієї програми) та постраждалих від війни, долучення до просвітницьких та експертних заходів, що конотують із питаннями гуманітарної та релігійної безпеки нашої країни тощо. Випускники цієї програми наразі є військовими капеланами та добрими пастирями всім тим, хто потребує підтримки під час викликів війни; віднаходять себе і в роботі в освітніх закладах та установах, і в інших вагомих царинах гуманітарної діяльності.

Не в останню чергу це забезпечено з однієї сторони – достатнім фаховим рівнем людського ресурсу, котрий сформовано викладацьким колективом, який забезпечує функціонування ОПП, а з іншого – постійним оновленням її змісту відповідно до найактуальніших вимог; відкрите обговорення пропозицій покращення змісту програми з тими, кому не байдужою є богословська освіта.

Сформований проєкт ОПП (2024 року) є саме таким за своїм змістом – цілісним та актуальним. Він забезпечує можливість поглиблення загальнобогословських теоретичних та практичних знань й навичок, а також містить такі освітні компоненти, які є надзвичайно важливими для підготовки сучасного богослова. Зокрема, за рахунок курсу «Актуальні питання морального богослов'я та біоетика» відкривається можливість на належному рівні прокомунікувати проблеми аксіологічного характеру, котрі інколи видаються табуйованими, або ж другорядними для християнського богослов'я; «Державно-церковні відносини в Україні» – сприяють фаховому обговоренню доволі показових для розвитку української релігійної картини життя проблем, що до цих пір містять в собі цілу низку ризиків безпекового характеру; «Організаційно-управлінська практика в єпархії» сприяє формуванню навичок важливих для гармонізації цілої низки питань облаштування церковного життя тощо. Безперервна богослужбово-гомілетична практика – найкращий спосіб формування конкретних навичок богослужбової роботи. Доволі значним є відсоток дисциплін вільного вибору, котрі здатні забезпечити індивідуальні освітні та в майбутньому професійні потреби здобувачів вищої освіти.

Доволі цінно, що в цьому проєкті враховано і наші побажання, що звучали щодо бачення шляхів її покращення – більш відчутно включено до освітньої складової ОПП курси психологічного блоку, адже в умовах війни ретельна підготовка богослова в цьому контексті є важливою із багатьох причини – комунікація із постраждалими від

війни (а ними наразі є в різному ступені, але всі українці), потенційні можливості виконання функцій військового чи медичного капелана тощо.

А тому вважаємо, що зміст ОПП, проєкт якої нам вдалося проаналізувати, є таким, що відповідає як вимогам процедур підготовки подібних документів, але передусім відповідає вимогам часу та потреб українського суспільства та Церкви.

Handwritten signature in blue ink
МИТРОПОЛИТ ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ І
КРЕМЕНЕЦЬКИЙ